

# Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.



**ELŐFIZETÉSI ÁR:**  
Helyben: Vidéken:  
Egy hóra. . . . I kor. Egy hóra. . . I kor. 50 fill.  
Negyedévre . . . 2 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:  
**HEGEDŰS LORÁNT.**  
Kiadók és laptulajdonosok:  
**HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
**DEBRECZEN,**  
Piacz-utóza 47. és 49. szám

## A városi tisztségviselők sérelme.

Debreczen, aug. 6.

Debreczen város szervező bizottsága csak a legutóbbi ülésen kezdett hozzá érdemlegesen tárgyalni a városi tisztségviselők fizetés-rendezéséről. A bizottság — mint jelentettük — ezen az ülésen elvetette a hánapok óta ülésező albizottság munkásságának leg-érdemesebb eredményét, a fizetési osztályok és fokozatok megállapítását és a fizetésrendezés tárgyalását Komlóssy Arthur javaslatára alapján kezdte meg, amely mellőzi az osztály és fokozati rendszert. Ehelyett azonban a javaslat oly méltányos fizetési tételeket állapított meg, hogy a magasabb tisztségviselői állások nem panaszkodhatnak az új tervezet miatt, még annak dacára sem, hogy a szervező bizottság, a tervezet eddig tárgyalt részében, a Komlóssy Arthur által proponált dotációkat minden állásnál leszállította 3—400 o-ronával.

De nem így áll a dolog a kisebb állású tisztségviselőknél, akiket rend-

kívül érzékenyen sújt az osztály-rendszert elvetése, mert ezáltal lehetlenné van téve az előrehaladásuk. Azáltal ugyanis, hogy egy bizonyos idő elteltével semmit sem javul a tisztségviselők fizetése, a régi tisztségviselők érdekeit nem honorálja a város és a negyven esztendeig szolgáló tisztségviselő ugyanannyi fizetést élvez, mint a ma kinevezett vagy megválasztott tisztségviselő.

De a szervező bizottság a kisebb emberekkel, a kisebb állású tisztségviselővel szemben is pótolhatná azokat az anyagi előnyöket, melyektől a fizetési osztályok, fokozatok elvetésével a kistisztségviselők elesnek, ha nevezetesen fizetési tételeiket méltányosan állapítaná meg.

Erre azonban a bizottság eddigi tárgyalásából ítélve, nem sok remények lehet a kisebbeknek, akik éppen emiatt máris félnek a fizetés-rendezésnek rájuk vonatkozó részétől, noha még azt le sem tárgyalta a bizottság.

Ha ugyanis a szervező-bizottság további tárgyalásai során is követi azt

a rendszert, hogy a Komlóssy-féle javaslat által proponált fizetési tételeket leüti egy alacsonyabb összegre, a kisebb tisztségviselőknél felkophat az álluk a fizetésjavítástól, ami pedig tulajdonképpen célja és feladata volna a fizetés-rendezésnek.

A Komlóssy-féle javaslat különben sem valami bőkezű az apróbb ekzsztenciákkal szemben s míg a magasabb állású tisztségviselők fizetését ötven százalékkal is felemelni javasolta, addig a kis tisztségviselők fizetésének emelésénél a huszonöt-harminc százaléknál alig megy túl.

Nem azt akarjuk mondani ezzel, hogy a mai megélhetési viszonyok nem teszik indokolttá a fizetések ötven százalékkal való felemelését, sőt ellenkezőleg: helyesnek találjuk, csupán az ellen az igazságtalanság ellen emeljük fel a szavunkat, hogy ugyanakkor a többnyire nagy családok és rendszeresen szegény kisembernek alamizsnával akarják bedugni a szájukat, holott ők, szegények, érzik csak igazán az élet drágaságát és nyomorúságát.

## Lujza szerelmei.

— Könyv Tosellinéről. —

Egy lipcsei kiadónál érdekes könyv jelent meg, amely első sorban a wettlini udvarral foglalkozik, amely főképp Lujza trónörökösne nevével kapcsolatban vált egy időben sokszorosan emlegetetté.

A legerdekezőbb fejezetek az elhunyt György szász király s Lujza trónörökösne, a jelenlegi Toseliné személyével foglalkoznak, aki ezidő szerint betegen fekszik egy heidelbergi szanatóriumban.

A könyv szerzője különösen arra fektetett nagy súlyt, hogy György király jellemét érthetőbbnek és szimpatikusabbnak tüntesse föl, mint ahogy általánosan az emberek köztudatában és érzületében él. Otthonában, amelyet hangulatosan ír le a könyv, napi foglalkozása és szokásai közepette mutatja be őt a szerző, de bennünket leginkább az a rész érdekel, amely a dolgozó szobája leírásánál mond el.

György király dolgozószobájának falán a többi között egy remek csoportkép függött, amely Frigyes Agost trónörökösét ábrázolja gyermekei körében. A trónörökös alakja mellett egy fekete folt ékteleníti

el a képet. Egy napon az ősz uralkodó leakasztotta a falról a képet, mely szeretőit ábrázolta, s Lujza volt trónörökösnek alakját kivághatta onnan. A képből kivághatta, de a szívekből nem. S furcsa! A fekete folt nem kint volt a királyt újra meg újra? Miért nem cserélte ki a fényképet egy másikkal, amelyen az egykori trónörökösnek képe egyáltalában nincs rajta? Rejtje ez az emberi léleknek! Nagyon érdekesen írja le aztán a könyv szerzője Montignoso grófnőnél 1904 júliusában tett látogatását.

A grófné Warteggenben, egy kedves kis svájci városkában lakott, amely távol a világ zajától, álmódzva húzódott meg a zöldelő lombok között.

Itt egy hullámos fürtű, bájos kis leányka tipegett egy komorna felügyelete alatt. Labdázgatott, majd egy hófehér, kitömött nyulacskaival játszadozott. Egyszerű gyermekkeszi állott a közelében. A kicsike nem volt más, mint Pia Monika szász hercegnő.

József, az érdemes és kipróbált szolga jelentette be az érkező vendéget. A grófnő azonnal lesietett az angol stílusú házikó lépcsőin és kezét nyújtotta az érkezőnek:

— Nagyon örülök, hogy eljött! . . . Nézze csak, milyen remek itt minden. Nagyon boldog vagyok itt.

— Gyakran gondol fenséged Drezdára? — kérde a vendég.

— Oh, természetesen! Sokszor vágyódom Szászországba. Gondoljon csak Drezda élénk művészletére, amelyet persze itt teljesen nélkülözni kell.

— Ugy gondoltam, egészítette ki mondanivalóját a látogató — nem szenved-e súlyosan a gyermekeitől való elválása miatt? A kicsinyek különben üdék és virulók.

— A kedves kicsikék! — kiáltott föl a grófnő és mély pirosság futotta át arcát. — A trónörökös (a mostani király) csak nekik él . . . Mint hallom, ön Gasteinből jön most. Hogy van a király? Látta?

— A király jobb szíven van, mint a múlt évben Hardoneban, a régi test ruganyosságát azonban elvesztette.

Mialatt a park árnyas utain sétálgattak, a grófnő újra meg újra hangsúlyozta, hogy a warteggi idilikus magányban megtalálta lelkének békéjét. A szeméi ragyogók voltak és üde arcát megbarnította a nyári nap. Fehér ruháján nem volt semmi

**Sirolin**

Emeli az étvágyat és a testület, megszünteti a köhögést, válódokat, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban — Árú üvegenként 4.— korona

Mindezekért nagyon is figyelmébe ajánljuk a szervező bizottság humánus érzésű tagjainak a kis embereket. Az ő fizetésüket nemhogy megcsonkítani engedni nem szabad, de még 20—25 százalékkal javítani kell a Komlóssy-féle javaslatban proponált fizetési tételeiket.

Ha már fizetésrendezést csinál a város, annak olyannak kell lenni, hogy minden érdeket kielégítsen, a kistisztviselőt épp úgy, mint a nagyobb tisztviselőt.

## Wekerle a király előtt.

**A király nem erősítette meg Zmejanovicsot.**

**A miniszterelnök nyári programja.**

Wekerle Sándor miniszterelnök, aki tegnap este érkezett Ischlbe, ma délelőtt tizenegy órakor kihallgatáson jelent meg a királynál, akinél másfél óráig maradt. A miniszterelnök referált az uralkodónak a nyári minisztertanács eredményéről. Hivatalosan még nem jelentették, de a beavatottak úgy tudják, hogy a király a kormány elöterjesztésére nem erősítette meg Zmejanovics verseci püspöknek karlócai patriárkává történt megválasztását. Ez a kiemelkedő esemény a miniszterelnök ischli utjának, amelyről a következő táviratokat kaptuk:

disz, vagy ékszer, csak a fülén csillogtak csodás szépségű gyöngyök. A grófnő Wartegben egy szüleitől választott udvarhölgy, Fugger grófné társaságában élt, aki nagyon egyszerű nőnek látszott.

Atyjával, a toszkánai herceggel, állítólag teljesen ki volt békülve a hercegnő s az ő tanácsa nélkül nem fogott semmibe. A beszélgetés során a grófnő áldatlan ügye is szóba került, amelyre vonatkozólag a látogató néhány óvatos asszonyi véleményt is citált.

— A kétségbeesés vitt rá, higgye el, — vetette közbe a grófnő. — Az idő majd csak fátyolt borít rá. Pihenjenek békén a multak. Egyáltalán nem kellene róla beszélni, nehogy György királyt fölizgassák.

A látogató azt kérdezte ezután: — Folytat-e levelezést fenséged a trónörökösrel?

— Ezt nem szabad tennem, — hangzott a felelet — de ismerem a szívét. Tudom . . . óh, jól tudom . . . öt perc alatt a trónörökös —

Mosolyogva hagyta félbe, nyilván bizonyosnak érezvén magát a volt hitvestárs szerelme iránt.

— A trónörökös — folytatta a látogató — most különösen nagy szimpáthiának örvend az országban. Hogy azonban ezt még növelje, olyasmit kellene tennie, ami százezrek szívét nyerné meg számára. Protestánsná kellene lennie.

# Matild krém,

**A miniszterelnök nyári programja.**

Ischl, augusztus 6. Wekerle Sándor miniszterelnök ma délelőtt fogadta a bécsi *Neue Freie Presse* tudósítóját, akinek kérdéseire ezt válaszolta:

— Mint minden évben, most is megjelentem, hogy a királyt nyári pihenése alatt is tájékoztassam a politikai helyzetről:

— Hosszabb időt tölt Ischlben kegyelmes ur? — kérdezte az újságíró.

— Csak estig maradok itt. Innen Bécsbe utazom s ott töltöm a holnapi napot. Holnap este Budapestre utazom s egész augusztus hónapban ott is maradok, mert pénzügyminiszeri minőségemben elő kell készítenem a jövő ülésnek az 1909. évi költségvetést. Az idén már nem jelenek meg Ischlben, mert a királynak pihenésre van szüksége. Az nem valószínű, hogy Günther Antal igazságügyminiszter és Rauch Pál eljönnek ide, mint ezt a lapok írják.

— Kegyelmes uram mikor megy szabadságra?

— Az idén egyáltalán nem megyek. Legföljebb egy két napra fogok lerándulni Budapest mellett fekvő birtokomra. De sok a dolgom s állandóan a fővárosban kell időznöm.

— Hazatérte után összehívja kegyelmes uram a minisztertanácsot?

— Egyáltalán nem. Miniszterársaim azonban augusztus 18 án, amikor a király születésnapja alkalmából ebédet adok, vendégeim lesznek.

**A király előtt.**

Ischl, augusztus 6. A király ma dél-

A hercegnő helyeslőleg bólintott:

— Igaza van, de erre gondolni sem lehet. A trónörökös hithű katolikus Frigyes Ágost sohasem fog hitet változtatni.

Most Miksa hercegről kezdtek beszélni, aki tudvalevőleg a papi hivatásnak szentelte életét. Az ő személyes ügyében azt várta volna tőle az ember, hogy mint a szeretet vallásának képviselője, az engesztelődést fogja hirdetni. De nem tette.

A grófnő látogatója elmondotta, hogy a herceg egyik barátja előtt, aki a trónörökösével, kevéssel szökése után Genfben beszélt, keservesen sirt. A grófnő csendesen mosolygott és így szólt:

— A király halála után visszatérek Drezdába. Azt bizonyosan tudom: a férjem még mindig szeret.

A beszélgetés aztán ismét más fordulatot vett.

— A szászok már több ízben fölkerestek engem — mondotta a grófnő elégtelen. Szegények is voltak köztük, akik haza szerettek volna menni, de nem volt pénzük. Én szívesen adtam nekik.

Ebben a pillanatban belépett József, az öreg szolga és egy tálcán névjegyeket hozott be.

— Ismét szászok vannak itt, fenséged, mondotta.

A grófnő sugárzó arccal nézett vendégére és így szólt:

— Látja, nem felejtettek el engem!

előtt Wekerle miniszterelnököt külön kihallgatáson fogadta. Wekerle a legutóbbi minisztertanács eredményéről, így különösen a katolikus autonomiáról, a patriárka választásáról tett jelentést, valószínű, hogy a király Zmejanovics megválasztását nem erősíti meg.

## Lesz-e pénzügyi palota?

**A város és a vármegye ellentétes érdekel.**

**Kombináció a vármegyeházzal.**

Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy a városi közigazgatási bizottság feliratot intéz a minisztériumhoz, melyben a pénzügyi palota felépítését sürgeti meg. E felirattal egy érdekes döntést is fog provokálni a közigazgatási bizottság, azt t. i., hogy a minisztérium egy közös épületet fog-e emeltetni a pénzügyi palota és az új vármegyeháza számára, vagy pedig külön palotát kap egy a pénzügyi hivatal, mint a vármegyeháza.

A belügyminiszternek és a pénzügyminiszternek ugyanis az a tervük, hogy költségmegtakarítás okából közös megyeszékházi és pénzügyi palotát építtetnek. E tervet Margittay miniszteri tanácsos közölte volt ittléte alkalmából a város és a vármegye vezetőségével, de a tervvel sem a város, sem a vármegye nem volt megelégedve, még pedig azon okból, mert a közös palota helyére nézve nem tudtak megállapodásra jutni.

Hajduvármegye ugyanis nem hajlandó ősi székházának helyét odahagyni a pénzügyi palota kedvéért. Már pedig a mai megyeház helye távolról sem elegendő oly nagyarányu palota számára, mint a milyennek a megyei székház és pénzügyi hivatal közös palotájának lennie kell.

Másrésről Debreczen városa erősen köti magát ahhoz, hogy a pénzügyi palota a Csapó-utca elején, a városi istálló és szomszédos városi telkek helyén épüljön fel. A város ugyanis arra számít, hogy a pénzügyi palotának ezen a helyen történő felépítésével, a Csapó utca eleje kellőképpen és a megkívánható módon rendezve lesz, aminek hiánya most szemmel látható a Csapó-utcának ezen szégyenletes állapotban levő részén.

Igy aztán Margittay tanácsos Debreczenben való időzése alatt a közös palota helyére nézve az érdekeltségek nem tudtak megegyezésre jutni, mire az ügy elaludt. Közben azonban Hajduvármegye addig-addig sürgette az új vármegyeháza felépítését, míg a belügyminiszter — nyilván megelégedve a közös palota tervéről — megyei székház felépítését megígérte, sőt a vármegyét felhatalmazta az előkészítő lépések megtételére.

Debreczen város pedig örömmel látta, hogy a város az új megyeház révén egy

kenőcs, szappan. Matild széplő szerekek párja nincs, leveszik a legvastagabb szőplőt, májfoltot, vimedlit, vagy bármint bőroszító dolgot. A Matild krém teljesen zsirtalan, puder alá nappali használatra remek ránczoldó, 5 perc alatt fehérít, a kézörnek is utólrhetetlen feherítője, finomítója. Artalmas anyagot, higanyt, ólmot nem tartalmaz. — Készíti Kan István gyógyszerész Debreczenben. Főraktár Tóth Béla gyógyszerháza, Tiszapalota. Kapható még az ország minden gyógyszerházában. — Ha nem használ, árát visszaadom.

szép palotával lesz gazdagabb, másrészt azonban aggodalommal nézte, hogy a pénzügyminiszter hallgat a pénzügyi palota felépítéséről, mert tudta jól, hogyha a vármegyeháza külön s kizárólag a székház céljaira szóló palotát kap, úgy a pénzügyi palota felépítéséről szó sem lehet. Ezért sietett a közigazgatási bizottság az ügy megsürgetésével s most érdeklődéssel várják egy a vármegyén, mint a város házában, hogy mily válasz érkezik majd a minisztériumból a felíratra.

## A karánsebesi vasuti katasztrófa.

### Sok halott és sebeült.

A Karánsebes mellett történt nagy vasuti katasztrófáról, amelyről már mi is hírt adtunk, ma olyan részletek érkeztek, melyek szerint a szerencsétlenség nagyobb volt, mint a hajdusoboszlói vasuti katasztrófa. Egy épülőfélben lévő vicinális vasut egyik vonata kisiklott és a mozdony huszonnégy vagonnal lezuhant a töltésről. A mozdony mélyen befuródott a földbe, a kocsik pozdorjává törtek s a vonaton ülők közül — mindannyian vasuti munkások — jóformán *senki sem ment ki meg sértetlenül*. A vonatkisérő személyzet három embere: a mozdonyvezető és két fékező meghalt. A teherkocsik telve voltak különféle árukkal, amelyek a kisiklás következtében teljesen hasznavehetetlenek lettek. A közlekedés természetesen megakadt, ugyannyira, hogy még átszállással sem lehet fenntartani a forgalmat.

A karánsebesi katasztrófáról a következő részleteket jelentik:

Körülbelül másfél éve épül állami kezelésben a karánsebesi — hátszegi helyi érdekű vasut. Kedden délelőtt 11 órakor is indult egy ilyen vonat Karánsebesről. A vonaton, amely a mozdonyon és a szerencsés kivül még huszonnégy kocsi-ból állott, vagy harminc munkás utazott.

Tizenegy óra harminckét perckor délelőtt ért a vonat a Karánsebestől körülbelül öt kilométernyire levő 47. számú órházhoz. Az ór szabályszerűen ott állott a váltónál és megadta a jelt, hogy a pálya szabad. Alig haladt a vonat vagy száz métert, mikor a mozdonyvezető egy kanyarodó mögött észrevette, hogy mintegy száz lépésnyire a mozdony előtt hatalmas szikla fekszik a vágányokon. Rögtön fékezett, de már késő volt. A következő másodpercben a mozdony nekiszaladt a sziklatömbnek, kisiklott és lezuhant a pályáról. A többi kocsit magával rántotta.

Azok a munkások, akik sértetlenül kerültek ki a romok alól, rögtön hozzáláttak a mentési munkálatokhoz. Néhányan elszaladtak a 47. számú órházhoz és onnan értesítették a karánsebesi állomást. A romok alól a vonatkisérő-személyzet három tagját, Dömönny József mozdonyvezetőt, Molnár Gyula és Illa Farkas János fékezőket halva húzták elő. A három holttest borzalmas állapotban volt. Dömönnynek a feje le volt szakítva a törzséről, mind a két lába eltört és az alteste felrepedt. Molnárnak eltört a két karja és a mellkasa behorpadt. Illa Farkasnak teljesen szétroncsolódott a feje. Huszonnégy munkás megsebesült, közöttük tizenegy életveszélyesen.

A karánsebesi rendőrkapitány és a csendőrszárnyparancsnok kihallgatták Focu Vasiliet, aki a 47. számú órház előtt állott őrt.

A csendőrség és a karánsebesi rendőrség a legnagyobb erélyvel folytatják a vizsgálatot. Annyit már kétségtelenül megállapítottak, hogy a sziklát bűnös kezek guríthatták a vonat elé. Az építkezés karánsebesi irodájától bekérték az összes, az utóbbi időben elbocsátott munkások munkakönyvét, mert azokat gyanúsítják a merénnyel. A pályán dolgozó munkások legnagyobb része román.

Ma Décey államv. u. főfelügyelő helyszíni szemlét tartott a szerencsétlenség színhelyén.

## Nincs baj!

— Ballada. —

Ki vágat olyan szaporán  
Ischbe föl, reggel korán?  
Wekerle ő, a hadverő,  
A híres kvótaemelő.

Amerre jár, amerre megy,  
Szökell a völgy, ugrál a hegy.  
És boldogan szól Ausztria:  
Im megjött népünk hű fia.

Mit hozhat ah, mit adhat ah? —  
Igy zeng Bécs éhes csapata.  
Hisz ami volt: pénzt, gabonát,  
Mind learatták odaát.

S Wekerle szól: Dehogy, dehogy!  
Bár nemzetemnek vére fogy,  
De megvan még a bőr, a csont,  
Ebből csináljatok vagyont.

## A debreceni kereskedelmi kamara s az új ipartörvény.

### Szaktanácskozás a vasárnapi munkaszünetről.

A kereskedelemügyi minisztérium tanácskozási termében három fontos törvényjavaslat kerül a közeli ősszel szaktárgyalás alá. Mind a három tervezet nemcsak országos jelentőségű, hanem közlő is érdeklő Debreczen város ipari, kereskedő és egész közönségét. E törvényjavaslatok, amelyek ma már a sajtó alól kikerültek, a következők: Az új helyi érdekű vasutak építéséről, az iparüzésről s a vasárnapi munkaszünetről készült törvénytervezetek.

Mind a három közlő érdeklő a kereskedőket, iparosokat és mind a három életkérdésekkel foglalkozik. E törvénytervezeteket a kereskedelemügyi miniszter leküldte a debreczeni kereskedelmi és iparkamarához is, kérvén annak beható tárgyalását. A kamara elnöke — mint értesülünk — már tanulmányozza a törvénytervezeteket és rövid időn belül mind a három törvénytervezet külön-külön összehívandó szakértekezetekkel megismertetik s azután megalkotják a kamara közgyűlésének közbejöttével a kamara végleges véleményét, amelyet felterjesztnek a kereskedelemügyi miniszterhez.

A törvényjavaslatokra vonatkozólag egyébként a kereskedelemügyi minisztériumban is ankétokat fog tartani a miniszter, amely szaktanácskozásokon részt fog venni a debreczeni kamara is. Az erre szóló meghívást már jelezte is a miniszter, csak az ankétok pontos idejét fogja később közölni.

## Zepelin katasztrófája.

### A németek gyűjtést indítottak.

#### A német császár részvét távirata.

Az a katasztrófa, amely a diadal küszöbén érte Echterdingben Zepelin gróf léghajóját, az egész világon nagy részvétet kelt, a német népet pedig egyenesen gyászba borította. Már tegnap megindult az akció *nemzeti gyűjtésre*, hogy az elpusztult csudás alkotás helyett újat építhessen a lángeszű generális és eddig is annyi gyűlt össze, hogy néhány hét múlva megkezdődhetik az új harc a levegő ellen. Zepelint nagyon megtörte a szerencsétlenség, de nem vesztette el a hitét. A német kormány hozzáküldte vigasztalónak Lewald titkos tanácsost, akinek ezt mondta a gróf:

— Ne féljenek, nem leszek öngyilkos. Irózatosan halott rám a katasztrófa, de a tettemet nem vesztettem el. A léghajónak fel kell épülnie.

Fel is fog épülni, mert egy nagy ember akarja s az egész világ óhajtja siettetni.

Arról a hatásról, amelyet Zepelin hajója felrobbanásának híre támasztott, ezeket a táviratokat kaptuk:

#### Gyűjtenek az új léghajóra.

Berlin, augusztus 6. A legtöbb lap vezércikkben foglalkozik a Zepelin-féle léghajó-szerencsétlenséggel; sajnálkozásuknak adnak kifejezést a lángeszű feltaláló tragikus sorsa felett, biztosítják őt egész Németország részvétéről és támogatásáról és azon reményüknek adnak kifejezést, hogy Zepelin gróf mégis keresztül fogja vinni tervét.

Mannheim, augusztus 6. Amint a Zepelin-féle léghajó szerencsétlenség híre beérkezett, a Neue Badische Landeszeitung szerint a német léghajó-egylet választmányára ülésre gyűlt egybe és elhatározta azonnal gyűjtést indítani, hogy Zepelin grófnak egy új léghajó építésére szükséges eszközöket rendelkezésre bocsássa. Lanz Károly családja azonnal 50000 márkát jegyzett.

Lübeck, augusztus 6. A Lübecker Anzeiger felhívást intéz a német néphez egy Zepelin-féle léghajó alap gyűjtésére. A felhívás azt mondja, hogy a német népnek mint egy embernek kell a merész feltaláló háta mögött állania és az anyagi eszközöket új hajók építésére beszerezni. Az összes lapok hasonló eljárásra lesznek felhíva.

Bréma, augusztus 6. Az echterdingi szerencsétlenség behatása alatt itt bizottság alakult. A bizottság, mely vezető emberekből áll, felhívja Bréma város polgárságát, hogy új léghajó építésére gyűjtést rendezzenek.

Hamburg, augusztus 6. A lapok felhívást tesznek közzé, hogy nemzeti adományt gyűjtsenek és gróf Zepelinnek lehetővé tegyék új léghajót építeni.

#### A katasztrófa részletei.

Echterdingen, augusztus 6. A Zepelin léghajó balesetéről jelentik: Körülbelül három óra tájban hatalmas vihar keletkezett és a csak gyengén megkötött javításban álló léghajót felragadta úgy, hogy míg a hajó éle a földön volt, a többi része a levegőbe emelkedett. A for-

gőszél a hatalmas léggömböt a gyümölcs-fák felé sodorta, amelyek elpusztultak. Hirtelen a rémület kiáltása hangzott el és a jövő pillanatban óriási láng csapott fel, amely rövid idő alatt az egész hajót elpusztította. Tisztek és a legénység gyorsan a helyszínére siettek. Egy szerelő combját a léghajó egyik horgonya feltépte. Egy másik szerelő és egy katonán szintén súlyosan megsebesültek. A sebesülteket a stuttgarti kórházba szállították. A tömeg nem mozdult a helyszínéről és csak katonasággal lehetett eltávolítani. Közben egy tiszt megjelent abban a vendéglőben, ahol Zeppelin gróf időzött, hogy a Hióhírt megvigye. A gróf kezeit ijedten összecsapva, majd támolyogva megindult a szerencsétlenség színhelyére. Minthogy a közönségbeliek legnagyobb része még nem tudott a szerencsétlenségről, lelkesen üdvözölte a gróft. Amidőn automobilján a helyszínére akart menni, kezével leintette az éltető ovációt. Azután óriási sebességgel a baleset színhelyére ment, ahol megtekintette hosszú évi fáradságos munkájának romjait. Azután még a sebesülteket kereste fel, majd visszatért a vendéglőbe, ahonnan Stuttgartba utazott, később pedig a gyorsvonattal Friedrichshafenbe ment. A baleset színhelyén megjelent a württembergi hadügyminiszter is. Ugyanoda folytonosan százával és százával tolnak az idegenek.

Köln, augusztus 6. A Köln. Ztg. Zeppelin grófnak adandó nemzeti ajándékra gyűjtést kezd és e célra 5000 márkát ajánlott fel.

#### A császár részvéte.

Friedrichshafen, augusztus 6. Vilmos német császár ma részvétáviratot küldött Zeppelinnek, melynek szövege a következő:

— Öszinte részvétellel értesültem, hogy léghajóját a vihar elpusztította. Nemcsak hazámnak, de egész Németországnak dicsősége volt az a hatalmas, nagyszerű eredmény, amit Ön elért. Amikor diadalmas utjáért üdvözölöm, bizom abban, hogy az elért siker kárpótolni fogja önt az ért veszteségeért. A német császáron kívül a bájos régens herceg is táviratot intézett Zeppelinhez.

#### Mi volt a katasztrófa oka?

Leval titkos tanácsos, ma szakértői véleményt mondott a fölötti, hogy mi okozta tulajdonképpen a katasztrófát.

Zeppelin grófnak — úgy mond a szakértő — nem lett volna szabad huszonnégy óras utra vállalkozni, mert erre még nem volt a léghajó berendezve. Zeppelin azonban maga akart ekkora utat léghajón megtenni.

#### Zeppelin Friedrichshafenben.

Zeppelin gróf ma 10 óra 15 peccor Friedrichshafenbe érkezett. Az állomáson a leánya, rendkívül sok barátja, tisztelője s több ezerre rugó néptömeg várta.

A mélyen lesújtott gróft lelkes éljenzéssel fogadták s a nép, amíg csak lakására nem ment, hangos ovációban részesítette.

## A török kormány megbukott.

### Aggasztó a helyzet.

Éjfél tájban hivatalosan közzétették, hogy a kabinet Szaid basa elnökségével lemondott és hogy a szultán a lemondást elfogadta. Az új minisztérium alakulófélben van.

A Jildiz aggasztó helyzetéről szóló hírek csak arra vezethetők vissza, hogy a hétfőn este ideérkezett görög hercegi párt a szultán mindaddig nem fogadta és hogy tiszteletükre diszebed sem volt.

Ez azonban egyuttal a legutóbbi eseményekre és a kabinetválásra is vezethető vissza. Tudvalevőleg a herceg utazását a legutóbbi török események előtt határozták el. Az arról szóló értesítés azonban már akkor került Konstantinápolyba, amikor minden ezen események hatása alatt állott. A szultán azt válaszolta, hogy a legnagyobb örömmel várja a herceg látogatását.

A helyzetről szóló nyugtalanító híresztelések és további események elé néző várakozásokat a tartós izgatottságon kívül különböző körülmények okozzák, így pl. az, hogy a legutóbbi napokban sokan vásároltak revolvereket és állítólag a kereskedők készletei már el is fogytak. A város külső képe ismét nyugtalan, aminek okát különösen a már hírül adott letartóztatásokban és a még mindig nem teljesen tisztázott helyzetben látják.

## Esküvő helyett szerelmi dráma.

### A szülői lelkelesség következménye.

#### Törvényszéki tárgyalás

A debreczeni törvényszék előtt ma egy rendkívül érdekes szerelmi dráma ügyét tárgyalták. Dihen Sándor 19 éves téglagyármunkás volt a vádlott, aki még július havában merényletet követett el menyasszonya: Magyar Juliánna ellen. A szerelmes pár, akik a szülők ridegsége folytán nem lehettek egymásé, közös elhatározásból akartak megválni az élettől. A Vértessy-féle téglavetőben először a legény revolverével mellbe lőtte menyasszonyát, aztán pedig hasba lőtte önmagát. — Dihen Sándor már régóta szerelmi viszonyt folytatott Magyar Juliánnával, akinek házasságot is ígért és a tavasszal meg is kérte a leányt szüleitől. Ezek azonban tudni sem akartak a házasságról, dacára annak, hogy a leány is mindig azt hangoztatta, hogy ő nem lesz senki más felesége csak a Dihen Sándoré, a legény pedig azzal fogadkozott, hogy ő elemésztí magát, ha nem adják hozzá feleségül Juliskát.

A leány szülei azonban nem törődtek sem a leány sirásával, sem a legény fenyegetésével, miért is a fiatalok elhatározták, hogy miután a földön nem lehetnek egymásé, elemésztik magukat. Julius hó 1-én akartak véget vetni éle-

tüknek. Dihen Sándor egy debreczeni vaskereskedésben öt koronáért egy forgópisztolyt vásárolt, aztán mindketten kiementek a Vértessy-féle téglavetőhöz, a faszor alá. Ott a nő sirva könyörgött, hogy először ő vele végezzen, mire a kétségbeesett szerelmes revolverével mellbe lőtte a leányt, aztán pedig hasba lőtte önmagát. Szerencsére azonban egyik sem sérült meg súlyosan s így 14 nap után mindketten felgyógyultak. A bíróság ma tárgyalta az öngyilkos szerelmesek ügyét s Dihen Sándort nyolc napi fogházra ítélte, amely jogerőre is emelkedett.

## Leköpdösték a katonaságot!

### A franciaországi nagy sztrájk.

A nagy párisi sztrájk még egyre tart. A Humanité jelentése szerint az általános munkásszövetség elhatározta, hogy egyesül a nemzeti bányamunkásszövetséggel. Amiensből azt jelentik a mai reggeli lapoknak, hogy ott a munkások nagy tüntetéseket rendeztek, hogy tiltakozzanak a draveilli események ellen. A tüntetők az Internationalet énekelve, vonultak végig a városon és utközben leköpdösték a katonaságot. Menetrez tábormok háza előtt újabb lörmázásba kezdtek a tüntetők, mire a katonaság és rendőrség szétverte őket. Több embert megsebesítettek. Tizenkét munkást letartóztattak.

A Humanité mindenkit felszólít egy heves kiáltványban, melyet a Seine- és Oisemegye munkás-egyesülete irt alá, s amelyben a kormányt teszik felelőssé a villeneuvei eseményekért, hogy a valódi tényállás kiderítésére e hó 8-án Párisban és környékén rendezendő nagyszámu népgyűlése vegyenek részt.

## Holttest a sirok között.

### Egy debreczeni kereskedő öngyilkossága.

#### A Hatvan-utcai temető titka.

Debreczen egyik temetőjében, a Hatvan-utcai sírkertben, rejtélyes leletre bukkant ma délután a temető csőszje. A fejfák között egy eltorzult holttestet fedezett fel, amely vastag kötéllel egy fűzfagalyon csüngött. Nyomban telefonált a rendőrség bünygyi osztályára, ahonnan Mile Pál rendőrfogalmazó intézkedésére Balkányi Emil dr. kerületi orvos és Bardócz András rendőrbiztos mentek ki a temetőbe és magukkal vitték a halottszállító kocsit is. A halott, amely a nagy meleg következtében már feloszlásnak indult, egy fagalyán csüngött egy sír közelében. Zsebében olyféle irás, amelyből személyazonosságára következtetni lehetett volna, nem volt található, sem olyan adat, amely öngyilkosságának okát elárulta volna. Beható vizsgálat után Balkányi Emil dr. megállapította, hogy a fiatal ember öngyilkosságát már szerdán délután követte el, megállapította továbbá azt is, hogy a holttesten kiütések vannak, amiből arra lehet következtetni, hogy gyógyíthatatlan betegség emésztette az ön-

debreczeni  
gy forgó-  
tten ki-  
öz, a fa-  
tt, hogy  
rétségbel-  
be lőtte  
e önmá-  
sem sé-  
ap után  
óság ma-  
ek ügyét  
fogházra  
lett.

agot!

sztrájk.

ég egyre  
int az ál-  
ozta, hogy  
szövetség-  
nai reggeli  
nagy tűn-  
ozzanak a  
ntetők az  
tak végig  
sték a ka-  
háza előtt  
tüntetők,  
szétverte  
tettek. Ti-

szólít egy  
Seine- és  
irt alá, s  
felőssé a  
y a valódi  
Párisban és  
nu népgyű-

között.

skedő

titka.

ben, a Hat-  
leletre buk-  
őse. A fej-  
tet fedezett  
füzfagalyon  
a rendőrség  
Mile Pál  
Balkányi  
rdóc And-  
temetőbe és  
tó kocsit is.  
meleg kö-  
indult, egy  
elében. Zse-  
személyazo-  
t volna, nem  
t, amely ön-  
volva. Be-  
yi Emil dr.  
ember ön-  
delután kö-  
bbá azt is,  
vannak, ami-  
hogy gyó-  
ztette az ön-

gyilkost, akit valószínűleg ez kergetett a halálba. — **Bardóc András** rendőrbiztos ezután a halott személyazonosságának megállapításához látott és sikerült is kiderítenie, hogy a halálba menekült embert **Ujváry Lajosnak** hívják, 28 éves fiatal ember. — akinek virágzó fűszerüzlete volt a Hajó- és Bethlen-utca sarkán. Az a sir amely mellett Ujváry az öngyilkosságot elkövette, az édesanyja sirja volt.

Ezen adatok megállapítása után a rendőrbiztos bevitette a holttestet a köz-kórházba, ahol holnap fel fogják boncolni. A szerencsétlen véget ért fiatal embert édesanyja fogja eltemettetni a köz-kórház halottas házából.

## ÚJDONSÁGOK.

### A fehértemplomiak.

A világot sem haragszunk a fehértemplomiakra, akik immár következetesen azon az állásponton maradnak, hogy fűtyölnek a magyar állameszmére, a nemzeti kormányra s az egész szép világra a Kárpátoktól az Adriáig. — Nekik igazuk van, mikor bizalmatlanságot szavaznak a polgármesternek, mert nem állt fel, amikor a katonabanda a Gotterhaltét fujja, mivelhogy látják, hogy Bécsben ezt a lojalis érzésüket kellő módon honorálják.

A koalíció lapjai vagy eldobták vagy szótlan pirulással leközlötték a Keleti Értesítő című lap tudósítónk azt a híret, hogy a király kegyelmet adott a fehértemplomi dalosegylet karmesterének, akit a bíróságok azért ítéltek el, mert mikor a temesvári énekversenyen a Himnusz és a Szózatot kellett volna énekelniök félreállott.

A fehértemplomiak szóval a legilletékesebb helyről bizonyítványt kaptak arról, hogy az az igazi hazafiság, amit ők cselekszenek s boldogok volnának, ha másképp csinálnák a dolgukat. De mit szól ehhez a nemzeti kormány? És **Apponyi Albert** gróf, a zengőhangu hazafi, a nemzeti becsület szabadalmazott dalnok szintén természetesen találja, hogy a király ilyen kérdésben a kormány megkérdezése nélkül dönt? Ha ugyan nem kérdezte meg a koalíció vezéreit és a megkegyelmezés nem az ő tanácsuk alapján következett be. Mert ez sem lehetetlen. A függetlenségi rezsim mindenképpen érvényesülni akar . . .

— **A debreczeni püspökválasztás.** **Mártonfalváról** jelenti tudósítónk, hogy az ottani református egyháztanács vasárnap tartott ülésén, püspökválasztó szavazatát egyhangulag **Baltazar Dezső** dr. bősörményi esperesre adta.

— **Székelygyűlés Debrecenben** A magyarországi székelytársaság, amely tudvalevőleg minden évben más más városban gyűl össze, ez idén Marosvásárhelyen tartja rendes közgyűlését, amelyen a debreczeni székelytársaság is szép számban lesz képviselve. A debreczeni székelytársaság érdemes elnöke: **Székely Ferenc** mérnök már is nagy társaságot toborzott a közgyűlésre, amelyen **Király Péter** dr. ügyvéd szabadalmodást fog tartani.

— **Ötven lelkeszt felszentelnek.** A tisztánuli református egyházkerület őszi közgyűlése nevezetes ünnepekkel lesz kapcsolatosban. Ekkor fogják felavatni, illetve beiktatni a megválasztott püspököt méltóságába s a püspöki beiktatás után papszentelés lesz a nagytemplomban. A őszi papszentelésen ötven fiatal lelkeszt avatnak fel. Közülök a legkitűnőbb mondja ez alkalommal az ünnepi egyházi beszédet. A papszentelésen jelen lesz a tisztánuli egyházkerület közgyűlésének minden tagja.

— **Adóhivatali Közlöny** címmel egy mindenképpen értékes tartalmu szaklap indult meg Debreczenben. Az adóhivatali tisztviselők országos egyesületének ujságja ez, amely **Molnár Gyula** adótitzt kitűnő szerkesztésében július 31-én látott először napvilágot. Az adóhivatali tisztviselők érdekeit szolgálja, mély tartalmu, meggyőző tollal írt cikkeket ez az egyelőre időközönként megjelenő ujság, amelynek már első száma is élénk figyelmet keltett a hivatalos körökben. A pompás formában kiállított ujságot **Hoffmann és Kronovics** könyvnyomdájában nyomják.

— **Hova tartozik Pallag?** Ismeretes dolog, hogy a nagyváradi posta-igazgatóság **Pallagon** postaállomást létesített, melynek a város kívánságára **Pusztapallag** nevet adott. Az új postaállomást az országos törzskönyvelő bizottságnak is bejelentette a postaigazgatóság elkönyvelés végett, de a bizottság visszairt, hogy a könyvelést nem hajlandó eszközölni **Pusztapallag** néven mert az országos névjegyzékben e hely **Pallag** néven szerepel és közigazgatásilag nem is Debreczenhez, hanem **Hajduhadházhhoz** tartozik. A városi tanács utánna nézett a dolognak, mire kiűnt, hogy a törzskönyvelő bizottság tévedésben van, amennyiben e földrajzi helynek **Pusztapallag** a neve és közigazgatásilag Debreczenhez tartozik, mint annak egyik külterülete és a tévedés onnan származik hogy **Hajduhadházhhoz** szintén tartozik egy **Pallag** nevű hely, de ez nem azonos a mi **Pallagunkkal**. Így hát a törzskönyvelő bizottságnak mégis **Pusztapallag** néven kell e postaállomást elkönyvelni.

— **Egy északsarki expedíció katasztrófája.** **Kopenhágából** táviratozzák: A Danmark-expedíció távirati jelentése szerint **Mybius Er chsen** az expedíció vezetője és két társa a Grönland szigeti jégben veszítették életüket. Az expedíció sikerei igen nagyok. Egész Grönlandról térképeket rajzoltak.

— **Szűnik az éh tifusz.** **Hajdúmegeye** egyes községeiben, főleg **Hajduhadházon** — mint ezt annak idején megirtuk — járványszerűen lépett föl a kúteges tifusz. Nap-nap után újabb és újabb megbetegedések történtek, sőt a veszedelem csirait áthordták Debreczenbe is. Ma délután azonban hirtelen változás állott be a betegség terjedésében, mert mint **Hajduhadházzról** telefonálják, a járvány szűnőfélben van s a betegek közül három teljesen egészségesen hagyta el a járványkórházat.

— **A püspök asszonya.** Körülbelül hat hónapja annak, hogy **Párvy** székesi püspök panaszára a rendőrség zsarolás és hamis tanulás miatt **Kovács Klo-**

**tildot, Dán Annát és Bodor Gézánét** le tartóztatta. Az ügyészség már hetekkel ezelőtt benyújtotta vádiratát, amelyben **Dán Anna** és **Bodorné** szabadlára helyezését indítványozta. **Kovács Klótild** ezalatt súlyos betegen továbbra is vizsgálati fogóságban maradt. A fogházorvos jelentése szerint tüdővészben szenved, vért köp s állapota igen veszedelmes. Ezenkívül **Kovács Klótildnak** ugylátszik elméje is elborult. **Dühöngés** vesz gyakran erőt rajta, majd órák hosszú során át nem szól senkihez egy szót sem. Védője most egy beadványban arra kérte a törvényszéket, hogy helyezze tüstént szabadlára az aszszonyt, mert máskülönbén kétséges, vajjon életben éri-e meg a jövő hónapban kitűzött főtárgyalás napját. A vádtanács a napokban dönt a kérvény felett.

— **Honvédek a Barakban.** A harmadik honvéd gyalogezred parancsnoksága értesítette a városi tanácsot, hogy augusztus 16 án 800 főnyi tartalékos vonul be fegyvergyakorlatra s elhelyezésükre szükség lesz a Barakra. A tanács utasította a katonai ügyosztályt, hogy gondoskodjék a tartalékosok elhelyezéséről.

— **A herceg rabszolgája.** Az ungmegyei **Antalóc** községből középkori dolgokat jelentenek. A szabolcsmegyei **Tuzsér** hatalmas ura, **Odescalchi Zoárd** herceg két év előtt eladta antalóci erdejének termelését. A szerződésben kikötötte a herceg, hogy az új birtokos a favágásnál antalóci embert nem alkalmazhat napszámosságnak és ha mégis megtenné, esetről-esetre száz korona bírságot köteles fizetni. Az új birtokos tehát kénytelen drága pénzen galiciai munkásokat alkalmazni. A herceg képviselője megengedi azonban, hogy az antalóci lakosok néha dolgozzanak, de az új birtokos a favágásért önként négy koronát fizet a hercegi uradalomnak, ez pedig az antalóci munkásokat két korona negyven fillérjével fizeti. Minden munkás után egy korona hatvan fillér utasrahaszon jut tehát a hercegi uradalomnak és ezt a verejtékes nyereséget a görnyedő munkások zsebéből zsákmányolják el. Így oldják meg a feudális főurak a munkáskérdést.

— **Sikkasztó kocsis.** **Cicó Lajos** kenyérüzlet-tulajdonos ma délelőtt elküldte kocsisát, hogy üzletéből kenyeret szállítson és az érte járó pénzt fölvegye. A kocsis teljesítette is gazdája megbízását, de a kenyerekért járó 44 koronát nem szolgáltatotta be, hanem a pénzt elmulatta, szekerét és lovát pedig elhagyta a Kékes utcán. A megkárosított gazda feljelentést tett kocsisa ellen sikkasztás címén a rendőrségen, amely megindította a nyomozást.

— **A perzsiál forradalom.** Egy londoni lapnak teheráni jelentése szerint a kormány lépéseket tett arra, hogy megakadályozza az itteni követvetségekre menekülők számának emelkedését. Ugyanez a lap arról is értesül, hogy a reakciós párt kényszerítette a sahot arra, hogy az oszromállapotot továbbra is fenntartsa. Az angol követvetség el fogja bocsájtani a menekülteket, amint életük nem forog többé veszélyben.

— **A homokkerti Otthon részvényei.** A homokkerti Otthon részvényeinek július 26 án tartott sorsolása alkalmával, a következő számú részvények sorsoltak ki: 107, 280 250 518 709, 898, 791, 496, 447, 598, 889, 400, 346, 66, 335, 43 30, 499, 194, 279, 795, 257, 293, 706, 611, 946, 833, 200, 527, 268, 819, 614,

755, 641, 891, 295, 337, 441, 570, 197, összesen 40 darab. Felhívják a részvénytulajdonosok, kiknek részvényük ki-sorsoltatott, hogy azokat augusztus hó 15-től az egyleti pénztáraoknál 5-5 koronájával beválthatják. A választmány.

— **Letartóztatott gavalér.** Két évvel ezelőtt nagy teténést keltett a fővárosban *Biringer* Tivadar letartóztatása. A fiatal gavalér, aki *Biringer* Mátyás soproni dúsgazdag földbirtokosnak a fia s fényűző életét élt Budapesten, uri passziói kielégítésére szövetkezett *Haas* Jenő úrnővel s atyja nevére 60.000 koronát hamisított. *Biringer* elfogták Montekarlóban, ahol egy gyönyörű budapesti hölgy társaságában volt. Ki is adták, de a bíróság még 1907-ben szabaddá helyezte. A sok kelemetlenség azonban nem jár egyedül: a bíróság elfeledte ellene visszavonni a körözését s így a rendőrség ma éjjel letartóztatta. *Biringer* nagy méltatlankodással tiltakozott elfogatása ellen, de nem lehetett a baján segíteni.

— **Kifosztott gépész.** Kelemetlen meglepetés érte *Horváth* Sándor mikespécsi gépészt. Vadonat új aranyórája és egy csomó fehérneműje eltűnt. A kuffert a vonaton, utazás közben dezsmáhaták meg, mert *Horváth* Sándor az ellopott holmikat *Mikepécsen* helyezte el a ládája. A meglopott gépész, esetét feljelentette a rendőrségnél.

— **Válnak — nem válnak?** Toselliékről teljesen ellentétes hírek érkeztek a mai napon, úgy hogy ma már semmiképpen sem tudjuk, válnak-e vagy nem. A Toselliékhez közel álló források megcáfolják a válásról szóló híreket. Ennek azonban meg van a maga oka, s ez az, hogy a botrányt akarják elnémitani addig, amíg lehetséges. Akik azonban közelükben élnek, egybehangzóan azt állítják, hogy a szerelem elhidegülése tényleg be következett. A cáfoló távirat Rómából jött, s Toselliék egy jó barátjának elbeszélését tartalmazza. A jó barát most érkezett meg Riminiből, s azt beszéli, hogy a Toselli pár Rimini közelében Boisertiban egy szép nyaralóban lakik, jó egyetértés van közöttük és rajongóan szeretik kis gyermeküket. Nem így egy müncheni jelentés, amely szerint a Toselli pár között tényleg beállott a szakadás. Sőt már nem is új keletű az összeütközés. Toselliné ugyanis még utolsó gyermekének születése előtt néhány nappal hirtelen faképnél hagyta a férjét s Toselli akkor alig tudta visszatérésre bírni.

— **Véres verekedés Sárádon.** A közeli Sárádon — mint onnan jelentik — ma véres verekedés volt. Végh Imre és Telegdi odaváló földmivesek összeveszttek és a szóharcból tettelegesség lett, melyből Telegdi József huzta a rövidebbet, mert Végh Imre egy doronggal úgy vágta fejbe, hogy fejét rögtön elöntötte a vér. A csendőrség az esetről jelentést tett a debreceni kir. ügyészségnek.

— **Megszökött vasuti pénztáros.** A budapesti főkapitányság ma délben értesítést kapott *Nagyszalontáról*, hogy *Olländer* Gyula negyvenöt esztendőes államvasuti pénztáros még július 25-ikén eltűnt. Később megállapították, hogy több ezer koronát sikkasztott s ezért körözö-levelet adtak ki ellene. *Olländer* magas termetű, hosszukás arcú, őszbevegyült, barna bajuszu, kopaszfejű ember. Szürke ruha s nagy fehér szalmakalap volt rajta, amikor megszökött.

— **Pályázat a város szénszükségletére.** Debreczen város vállalatának

szénszükségletét az Északmagyarországi Egyesült Kőszénbányák látta eddig el. A városnak a társasággal fennálló szerződése azonban október elsején lejár, amiért is a tanács tegnapi ülésén elhatározta, hogy a szerződést hat hónapra meghosszabbítja a társasággal s a hat hónap elteltével majd pályázatot fog kiírni a szénszállításra.

— **Érdekes és változatos az a sok szép kép, amely Letzter József műtermé-nek kirakataiban látható és naponta újabb felvételek kiállításával az érdeklődők szó rakozásául szolgál.**

— **Tanuló fizetéssel felvétetik Letzter József műtermében.**

— **Gyakornokul felvétetik 16 ik életévét betöltött intelligens fiatal-ember Letzter József fényképészeti és festészeti műtermében A szabad kézi rajzban jártassággal bíró előnyben részesül.**

— **„Legjobban szeretem a fristelt arozot.”** Ki ne volna e tekintetben egy véleményen *Mephisto* val? De mily gyakran nélkülözik fiatal emberek a friss arozot. E helyett látni sápadt arczszint és általános gyengeséget, anélkül, hogy valamely betegség mutatkoznék. És mégis ezen rossz arczszin súlyos tődőbajnak az előjele. Ily esetben tehát „*Sirolin-Roche*”-t kell venni, amely — mint azt számtalan orvos igazolja — a vért javítja, az organizmust erősíti, az étvágyat előmozdítja és a testet a tuberculose behatásától megvédi. „*Sirolin-Roche*” gyógyszerárban kapható.

— **Nagy kitüntetés érte Kun István gyógyszerészt a *Matild* crém közis mert gyártóját, ugyanis: Amália, Portugália ragyogó szépségű királynője sajátkezü aláírásával egy elismerő levelet küldött neki, mint ki *Cosmeticus* szereit 10 év óta használja. Az eredeti levél fényképe a napokban elkészül s *Tóth Béla* gyógyszerész ur kirakatában közszemlére lesz kitéve.**

## REGENY-CSARNOK.

### Az alpesi Vampyr.

68. **Regény.**

Pedig ha ezt markába szoritáná, azonnal jobban lenne, szolt anyám, s oly sajnálkozva nézett önré. E pillanatban a signora mozogni kezdett s szemeit kinyitotta; anyám elejtette a virágot, mert megijedt, hogy ön őt itt látja ébredése első pillanatában; ő gyorsan kisurrott, én pedig felkapva a virágot, zsebre tettem. A többi már tudja. Most tehát menjen Isten hírével s vigyázzon magára, ne fogadjon el senkitől semmit, ne egyék és igyék idegen helyen s különösen óvja ruháit idegen kéztől. Ő megtudta, hogy én adtam a virágot a signora kezébe; rám nézett s én már ismerem a szeme járásából, mit gondol, tudom, hogy rettenetesen fogok lakolni, de még sem menekülhetek, mert meg vagyok vele rontva, sem rajtam már nem segíthet senki.

— S te vissza akarsz menni? kérdé Vilma a leány kezét megfogva s könnyes szemekkel annak mély tűzü szomorú szemébe nézve. Nem, ne menj vissza gyermekem, te életem, becsületelem és üdvösségem megmentője... Jöjj velem, én magammal viszlek más országba, velem maradsz mindig, úgy foglak szeretni, mintha édes testverem volnál. Jöjj velem, esdve kérlek, győzd le megrontott szived ösztönét, szabadíts ki magadat e nyomorult helyről.

— Nem lehet, nem tehetem; bármennyire akarnám is. Ugyebár ön sem birt magával, mikor rohanva völgyön, berken vezettette magát anyámhoz; én is ilyenformán vagyok, de egészen más hatás alatt, én szeretem őt s bármit parancsol nekem, minden örömet teszek érte, elmennek a tűzbe is. Hanem a signora azzal az egyszeri kegyes szavaival mégis annyira birt rám hatni, hogy még a rontás erején keresztül is ebbe a nyomorult szívembe hatott az; feltettem magamban, hogy a mi fölém telik, mindent megteszek nyugalmáért. A jó szerencse kedvezett — sokkal többet tehettem, mint reméltem. Most tehát ne kívánja azt, a mi nem lehet... én nem élhetnék másutt — itt bármint és kelljen szenvednem, mégis csak kívánok itt maradni vele, ki életem és halálom ura.

Vilma összeborzadt e rettenetes galád hatalomra, mely a természet titkaiból kiaknázva, ily kegyetlen kezekben tesz szolgálatot. S bár kimondhatatlanul sajnálta Tarnát, mégis mióta megmenekült a bűnös nyomás alól, ellenállhatlan borzalmat kezdett érezni minden és mindenki iránt, ki őt átélte kinjaira emlékeztette.

— Kell-e pénz, kell-e ruha, vagy ékszer, kérdé a még mindig földön guggoló leánytól.

— Semmi sem kell signora, köszönöm, csak menjen Isten hírével és óvzkodjék, hogy soha az életben ilyen kelepezzébe ne kerüljön. Felejtse el minden átélte szenvedését. Távozzanak innét minél hamarabb s ne térjenek vissza többé soha... De há mégis egykor visszatérnének... nem, nem... ne térjenek soha vissza. Ez utolsó szavam és most Isten kegyelmébe ajánlom önt! Menjen el békében.

(Folyt. köv.)

## Közgazdaság.

### Terményfőzsdé.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentés Budapest, 1908. augusztus 6.

Készáru csendes, határidők többszöri ingadozás után alig változtak a tegnapi zárliathoz képest.	
1908. októberi buza	11.17.—18
1908. májusi buza	—
1909. áprilisi buza	11.55.—56
májusi rozs	—
1908. októberi rozs	9.27.—28
1909. áprilisi rozs	9.42.—43
októberi zab	8.21.—22
1908. májusi zab	—
áprilisi zab	—
1909. májusi tengeri	7.32.—33
1908. júliusi	—
1908. augusztusi tengeri	7.74.—75
1908. augusztusi repce	—

## Kun sertéspara

1 doboz (3 disznónak 1 évre elég) 2 kor.  
Próbálja meg 20 perccel megusza a vést.

Non plus ultra.

Kapható:

Jóna és Jóna és Rác drogériájában *Mihalovits*, *Tóth Béla*, *Muraközy*, *Kovács*, *Tóth*, *Grósz* Nagy *Ferenca*, *Steiner*, *Radákovits*, *Mautner*, *Köcán* gyógyszer. uraknál.

Dicső és ajánló információkkal szolgálnak a következők:

Nagy Lajos nagyhizl. ó, Szűcs, Kucik G. hentes, Hyarmathy N. üvegkereskedő urak Debreczen, Szádeczky László uradalmi int. ur Boconád, (Hevesm.) *Lojka* József urad. főtiszt, gróf *Zichi Géza* tetéleni (Hajdu) uradalmában, *Gosztonyi Kelmán* urad. Pa. Alatká. Ngs. *Balogh Tihamér* ur Szentkozma. u. p. (B.-Ujfalu) Ngs. *Csap* István ur Pa. István-telek u. p. (Földes) Tekt. *Csicseri Oroz* István jegyző *Mikepécs*, Nagyt. *Rác* Lajos ref. lelkész ur *Micske* (Bihar) Nagyt. dr. *Balthazár Dezső* ref. esperes ur H.-Böszörmény Nagyt. *Szűcs* László ur Csátár u. p. Bihar. Tekt. *Pospiss Géza* földbirtokos ur *Pal* Keltós, u. p. Mező-Sás Gróf *Dégenfeld József*, ur uradalmi Csomaköz *Pele*, *Homokitag*, *Mélt. Elek Dezső* ur *Bemecser* stb.

# Matild crém,

kenős, szappan.  
Matild széplő szerekek párja nincs, leve-  
szik a legvastagabb szeplőt, májfoltot, vi-  
medlőt vagy bárminő bőreszűtő dolgot. A  
Matild crém teljesen zsirtalan puder alá  
nappal használatra remek ránczfedő, 5 perc  
alatt fehérit, a kéz bőrének is utóíérhetetlen  
fehéritője. finomítója. — Artalmas anyagot,  
higanyt, ólót nem tartalmaz. — Készíti  
**KUN ISTVÁN gyógyszerész**  
Debreczenben.

Főraktár **Tóth Béla** gyógyszerháza, Tisza-  
palota. — Kapható még az ország minden  
gyógyszertárában.

Ha nem használ, árát visszaadom.

## LÁSZLÓ ZSIGMOND állatorvosi-rendelő

irodája  
nagy és kis állatok részére  
**Csapó-utca 30. sz.**  
Telefon 558. szám.

## Dr. Horvát Sándor

ügyvéd  
irodáját Hunyadi-utca 5. szám alatt  
**nyitotta meg.**

## A Harmat Crème

arczséplő és bőrápoló kenős,  
mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt  
sem ólomot nem tartalmaz, a legrovidebb idő  
alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot,  
pattanást, bőrkéreg (mittesen) bőrbajokat. Ki-  
simítja a ránczosodni kezdő arczsbort s azt  
fehérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer  
a szél és a nap befolyása ellen az arczra.  
Nem zsiros tehát nappal is használható Ha-  
tása gyors és biztos

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.  
Készítő helye s főraktár :  
**Mihalovits Jenő gyógyszerháza.**  
Debreczen,  
Főplaccz 31., a városházzal szemben.

## Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek ré-  
szére legelőnyösebben és a legnagyobb  
szakértelemmel

## A Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni építésvezetősége  
(Placcz-u. 72.) által készítettnek.  
Szakszerű felvilágosítással, terveze-  
tekkel és költségvetéssel bárkinek díjtala-  
nul szolgál.  
Világítótestek, csillárok és szerelvények dus választéka.  
Telefon 568. sz. Telefon sz. 568.



**Legjobb órák,  
legszebb ékszerek**  
szolid árban jótállással  
**Kurián Gyula műórás**  
Debreczen, Placcz-utca 42.

**Páratlan rekord a világításnál!**  
Modern világítás minden átalakítás nélkül! Bárki  
azonnal felszerelheti! **Lefelé égő, invert, gázizzófény-  
égő, komplett, hosszabított csővel, égővel, izzóharis-  
nyával, recézett kristály üveggel csak 6 korona da-  
rabjai! Brillians világítás! Tartós harisnya! Elegáns  
kivitel! 5 darabon felüli rendelésnél darabonként 50  
fillérrel olcsóbb! Rendelvények lelkiismeretesen és  
utánvétel mellett eszközöltetnek.**  
**Markovits Manó**  
Budapest, VII., Síp-utca 17. — Telefon 101-28.

**Előre haladott idény miatt**  
mélyen leszállított árak  
**az Első Debreczeni Ernyőgyárban**  
**Merkler Soma, Placcz-u. 43. sz.**  
Dus választék a legdivatosabb  
**nap- és ernyőkben.**  
Izléses kivitel  
**Francia mellfűzők 3 kortól feljebb.**  
Javitások és átalakítások gyorsan,  
és olcsón eszközöltetnek

1909/1908. szám.  
**Arverési hirdetmény.**  
A püspökladányi kir. járásbíróóság  
mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a  
kir. kincstár végrehajtónak **Vadász Kál-  
mánné** és társai végrehajtást szenvedő el-  
leni 111 kor. 07 fillér tőkekövetelés és já-  
ruléka iránti végrehajtási ügyében a deb-  
reczeni kir. törvényszék (a püspökladányi  
kir. járásbíróóság) területén levő P.-ladányi 968  
község határában fekvő a p.-ladányi 968  
sz. betétben A + 1 sorszám a. felvett, 568  
hrsz. 383 népsorsz. 74 négyszögöl területű  
házas beltelekre az árverést 800 koronában  
ezennel megállapított, kikiáltási árban  
elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt in-  
gatlan az **1908. évi szeptember hó 4-ik  
napjának délelőtt 9 órakor** a püspök-  
ladányi kir. járásbíróóság árverési termében  
megtartandó nyilvános árverésen a megál-  
lapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.  
Arverezni szándékozók tartoznak az  
ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 80 K  
készpénzben vagy az 1881. LX. tvczikk 42.  
§-ában jelzett árfolyammal számított és az  
1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a.  
kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában  
kijelölt óvadékképes értékpapirban a ki-  
küldött kezéhez letenni, avagy az 1881.  
LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánat-  
pénznek a bíróságnál előleges elhelyezésé-  
ről kiállított szabályszerű elismervényt  
átszolgáltatni.  
Kelt Püspökladány 1908. évi május  
hó 28. napján.  
**Dr. Tikos kir. járásbíró**

1848—1908. tksz.  
**Arverési hirdetmény.**  
A püspökladányi kir. járásbíróóság,  
mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy  
földesi közbirtokossági takarékpénztár vég-  
rehajtónak **Aranyos Ferencz** és neje  
**Katona Rozália** végrehajtást szenvedő el-  
leni 3000 kor. tőkekövetelés és járuléka  
iránti végrehajtási ügyében a Debreczeni  
kir. törvényszék (a pladányi kir. járásbí-  
róóság) területén levő. Nádudvar község  
határában fekvő a nádudvari 982 sz. be-  
tétben A I 1—2 sorszám alatt felvett  
7501/8, 7501/9 hrszámú 1 hold 641 négy-  
szögöl és 5 hold 36 négyszögöl területű  
Mihályhalom dűlőbeli szántóra 291 koron-  
ában, a nádudvari 983 sz. betétben A I  
1—2 sorszám alatt felvett 1286/1/6. 1286/1/c  
hrszámú házastelekre az árverést 800 kor.  
ezennel megállapított kikiáltási árban el-  
rendelte, és hogy a fentebb megjelölt ma-  
gasban az **1908. évi szeptember hó  
2-ik napjának d. e. 10 órakor** Nád-  
udvar község házájánál megtartandó nyilvános  
árverésen a megállapított kikiáltási áron  
alól is eladni fog.  
Arverezni szándékozók tartoznak az  
ingatlan becsárának 10 %-át, vagyis 29  
kor. 10 fillér illetőleg 80 koronát kész-  
pénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42 §-ában  
jelzett árfolyamnál számított és az 1881  
évi november 1-én 3333 sz. a. kelt igaz-  
ságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt  
óvadékképes és értékpapirban a kiküldött  
kezéhez letenni, avagy az 1881: LX t. cz.  
170 §-a értelmében a bánatpénznek a  
bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított  
szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.  
Kelt Püspökladány, 1908. máj. hó 23.  
**Tikos kir. járásbíró.**

**Donogán és Somossy**  
DEBRECZEN, Kistemplombazár.  
**Mennyasszonyi kelengye  
szőnyeg és divatáruház.**  
Fürdő köpenyek, uszó ruhák, Gyapju  
és Pelusch utazó Plaidek  
**nagy raktára!**

**Hajdusági Szép a bajusz**  
a híres  
**HAJDUSÁGI PEDRO-vel.**  
Elismert legjobb különle-  
gesség a bajusz nevesztő-  
sére és ápolására, mely meg  
nem avasodó zsirmentes  
nővényi balzsamos anya-  
gokból készül.  
**Hatása gyors és biztos**  
Törvényesen védve.  
1 doboz 50 fillér, postán  
csak 3 doboz küldetik 2  
kor. 15 fillér, bérmentve  
utánvétellel.  
Egyedüli készítő  
**Grósz Nagy Ferencz**  
gyógyszerész.  
DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.  
„Arany egyszarva” gyógyszerháza.  
Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.



## Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. — Vidéki tudakozásnál tessék választékos levelet csatolni.

**Vigyázzon!** Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes áron vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

**Ha van pénze és szüksége van vászon, Canavász, Női ruha szövet, ág- és asztalterítő, szövet- és csipke függöny, futó és nagy szőnyegek, Paplany és flanel takarók, férfi- és női felöltők, kész férfi-fü öltönyre vagy tükör, kép és butor a mai naptól fogva olyan olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.**

**Csemege szállított korai termés, 5 kilogrammos kosarakban szállít Darvas Miksa szállító kivitele Teleky u. 104. Telefon 294**

**Eladó jövedelmező sarokház, Piaczhoz közel. (Rákóczy) Meszena utca 2.**

**Egy zongora.** Megvételre kerestetik egy használt rövid zongora. Jelentkezhetni a kiadóhivatalban.

**Teljesen új fűszer-stelage azonnal eladó.** Értekezhetni Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében Városház utca 2.

**Házmester felvétetik József király herceg-u. 32. szám alá.**

**Molnár tanoncok felvétetnek czim a kiadóhivatalban.**

**Boros hordók használt, jókarban levők kaphatók Nyugoti-utca 34.**

**12-14 éves fiúk felvétetnek a kiadóba.**

**Jó családból való 3-4 gymnasistát teljes ellátásra felvesz intelligens uri család. Darabos-utca 54.**

**Egy igen szép, nickel kopirrés jutányos áron eladó. Értekezhetni a kiadóban.**

**Egy különbejáratú csinosan butorozott utcai szoba kiadó Czim a kiadóba.**

**Kiadó vagy eladó házak H. Bőszörményben** Egy 3 szobás lakóház, ugyanazon udvaron két külön épületben egy-egy szobás, közel a piaczhoz Hold utcán, — továbbá az iskola utcán, ujonnan épített 3 szobás cseréppel fedett ház, 500 négyzetméter udvarával szabad kézből eladó, vagy már folyó évi szeptember 1 től kiadó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

## Legbiztosabb szépítőszere a Fáy-féle Arcz-Grém

hatása csodás!

Szépít, fiatalít! Legkifejlesztettebb szer szepítő, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztátalanságai ellen. Egy tévely 1 kor. hozzá való „Fáy” szappan 1 korona.

## Illatszerek minden illatban

1-2-3 koronás üvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel- és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonszerű gyógyszereknek. Kapható a készítő

## Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszaru” gyógyszerár.

Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

## Új tölgyfa hordók

minden nagyságban kaphatók

## Porjes Sámuelnél

Szilágy Somlyón, saját házában.

## Mütrágya!

## Foszfor-, légeny- és káli trágyák,

száritott feká és száritott sertés-trágya (elsőrangú szőlő-trágya) waggonszámra legjutányosabban megrendelhető

## Klár Andor

bank és áruüzletében

DEBRECZEN, Miklós-utca 23. szám.

Ugyanott: köszén, mész, waggonszámra 1-2 évi kötésre vásárolható.

Bankosztály: Törlesztéses, kötvény és váltóköcsönöket folyósít.

## Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámítol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapirokra, árukra stb.

Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bank-ügylet kötésére is.

Az igazgatóság

## Rose Dezső

ékszerész

Debreczen, Piacz-u. 55.

(Hungária mellett.)

Elismert legmegbízhatóbb bevásárlási forrás.



## BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

Kitünő hatásu vese- és hólyagbajoknál

Szénsavdus, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített, **RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.**

Üdit, gyógyít! Orvosiilag ajánlva.

Ivógyógyomlóra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemenede idült hú utjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmánál kitünő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

**Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.**

Debreczeni főraktár Grünberger és Glück cégnél. Kapható fűszerüzletekben, drogeriákban és vendéglőkben.



Kerékpárosok el ne mulasszák Debreczen és Vidéke legnagyobb kerékpár raktárát felkeresni, hol a hírneves

## Pach és Viktoria kerékpárok

eredeti gyári árakban, kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.

Kerékpár alkatrészek ugymint Gumik, aczetilin lámpák, csengők, kürtök, nyergek, nagy raktár felhalmozódás miatt 25% árleengedéssel kaphatók.

Kerékpár javítás, Zománcozás és Nickelés jótállás mellett elvállaltatik. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Tisztelettel

## ROSENBERG és HAMMER DEBRECZEN

Piacz-utca 8. szám, a kereskedelmi akadémia épületében.

Nyomatott Hoffmann és Kronovits könyvnyomdájában, Piacz-utca 49. szám a főpostával szemben.